Interreg Europe

Co-funded by the European Union

NATUREFIN

NATUREFIN Newsletter

NATUREFIN

Hírlevél Különkiadás

Fő Megállapítások az „Első Szakpolitikai Értékelésből”

Ez a különkiadás a hat NATUREFIN partner szakpolitikai eszközére vonatkozó „Első Értékelés” fő megállapításait foglalja össze. Az értékelés azt vizsgálja, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos szempontok, a területfejlesztési prioritások és a kialakulóban lévő fenntartható finanszírozási megközelítések hogyan kapcsolódnak egymáshoz a gyakorlatban, különböző regionális és helyi környezetekben.

A kiadásnak az a célja, hogy közös elemzési alapot hozzon létre. Dokumentálja, hogyan működnek jelenleg az egyes szakpolitikai eszközök, és hivatkozási pontot biztosít a projekt további munkájához.

Follow us!

NATUREFIN SFRC-BCE https://www.interregeurope.eu/naturefin

1. Első értékelés és elemzési megközelítés

Az értékelés olyan gyakorlati területeket azonosít, ahol a szakpolitikai eszközök továbbfejleszthetők annak érdekében, hogy működőképesebb, mérhetőbb és beruházás-orientáltabb megközelítéseket támogassanak a biológiai sokféleség terén, miközben hozzájárulnak a partnerségen belüli strukturált kölcsönös tanulási folyamathoz.

A szakpolitikai eszközök kiváló lehetőséget kínálnak a biodiverzitást ösztönző intézkedések bevezetésére, legyen szó területfejlesztésről, településtervezésről, támogatási rendszerekről, fenntartható turizmusról, körforgásos gazdaságról vagy helyi tervezésről. A legfőbb feladat most az, hogy ezeket a törekvéseket átültessük a gyakorlatba. Ehhez a „jelentős károkozás elkerülésének" elvét (DNSH), valamint az uniós taxonómia alapelveit kell operatívabb módon alkalmaznunk, kiegészítve a közfinanszírozási és fenntartható finanszírozási eszközök szélesebb körének bevonásával.

2. Szakpolitikai eszközök a partnerségen belül

A hat szakpolitikai eszköz a közpolitikai beavatkozások különböző típusait képviseli.

Magyarországon a Somogy Vármegyei Integrált Területi Program olyan regionális fejlesztési keretként működik, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat kapcsol össze. Finnországban a Heinola Vállalkozásfejlesztési és Növekedési Program a települési gazdaságfejlesztésre és a beruházásokra összpontosít. Görögországban Kelet-Macedónia és Trákia Regionális Programja a területfejlesztés keretét adja, amely magában foglalja a turizmushoz és a környezetvédelemhez kapcsolódó szempontokat is.

Spanyolországban a Badajoz Stratégiai Támogatási Terve olyan finanszírozási eszközként működik, amelyen keresztül közforrásokat irányítanak helyi fejlesztési intézkedésekre. Portugáliában a CIM Beiras és Serra da Estrela stratégiája olyan regionális fejlesztési jövőképet határoz meg, amely erőteljesen hangsúlyozza a területi kohéziót és az erőforrások használatát. Albániában Maliq Általános Helyi Terve szabályozza a földhasználatot és a helyi fejlesztés feltételeit.

Ezek az eszközök nemcsak céljaikban különböznek egymástól, hanem működésük módjában is. Vannak amelyek stratégiai irányokat jelölnek ki, mások forrásokat osztanak el, míg megint mások a földhasználatot szabályozzák. Ezek azt is meghatározzák, miként érvényesíthetők bennük a környezetvédelmi és biodiverzitási szempontok.

3. A biológiai sokféleség a meglévő szakpolitikai keretekben

Az értékelés rávilágít, hogy a biodiverzitás szempontjai eltérő módon jelennek meg az egyes eszközökben.

Bizonyos esetekben ez a jelenlét közvetlen és egyértelmű - például a természetvédelemre, a védett területekre vagy az ökoszisztéma-kezelésre való hivatkozások formájában. Máskor közvetettebb módon, a környezeti minőség, a földhasználati szempontok vagy a természeti erőforrás-gazdálkodás keretében mutatkozik meg. Vannak olyan eszközök is, amelyeknek jelenleg nem központi eleme a biológiai sokféleség, a környezeti szempontok azonban a tágabb szakpolitikai célkitűzések részeként mégis megjelennek bennük.

Ezek a különbségek az eszközök eredeti rendeltetéséből adódnak: eredetileg egyiket sem azzal a céllal hozták létre, hogy a biodiverzitással kapcsolatos szakpolitikát közvetlen finanszírozási vagy beruházási mechanizmusokon keresztül érvényesítse. Az értékelés ezért arra fókuszál, hogy a biodiverzitás kérdésköre jelenleg milyen helyet foglal el az egyes eszközrendszereken belül.

4. A szakpolitikai fejlesztés kontextusa a NATUREFIN keretében

A partnerek észrevételei alapján az értékelés kijelöli azokat a területeket, amelyek a projekt során további vizsgálatot igényelnek.

Ezek elsősorban arra irányulnak, hogy a meglévő környezeti vagy fenntarthatósági prioritások miként érvényesülnek a gyakorlati megvalósítás során. Ez esetenként a szakpolitikai célok részletezettségén múlik, máskor pedig azon, hogy ezek a célok hogyan fordíthatók le konkrét tervezési, finanszírozási vagy fejlesztési döntésekre az adott eszközön belül.

A partnerek hangsúlyozzák az intézményi környezet - többek között az adminisztratív kapacitás és az érintettek bevonásának - meghatározó szerepét is, hiszen ezek alapvetően alakítják a szakpolitikai eszközök gyakorlati működését.

A tapasztalatok nem egyetlen, mindenre érvényes változtatási irányt vázolnak fel; sokkal inkább arra mutatnak rá, hogy a NATUREFIN keretében az egyes eszközök fejlesztése azok sajátos funkciójától és egyedi környezetétől függ majd.

5. A fenntartható finanszírozás, mint projektmegközelítés

Az értékelés rámutat, hogy a fenntartható finanszírozás jelenleg még nem szerves része a kiválasztott szakpolitikai eszközöknek. A NATUREFIN keretében ez egy olyan szemléletmódként jelenik meg, amely segít feltérképezni a szakpolitikai eszközök, valamint a finanszírozási, beruházási és megvalósítási folyamatok közötti kapcsolatokat. Vizsgálja továbbá, hogy a fenntartható finanszírozási elemek miként tehetik hatékonyabbá ezeket az eszközöket a természet védelme érdekében.

Ebben a szakaszban a megközelítés még feltáró jellegű: célja a környezeti szempontok és a szakpolitikai végrehajtás összefüggéseinek alapos átgondolása. A projekt következő szakaszaiban a partnerek közötti tudásmegosztásra és tapasztalatcserére építve fejlesztjük tovább a szakpolitikai eszközrendszert.